

USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Vajnara a soudkyň JUDr. Hany Douskové a JUDr. Dany Slavíkové v právní věci

žalobkyně: **Pojišťovna Patricie a. s.** (dříve Generali Pojišťovna a. s.), IČ 61859869
sídlem Spálená 75/16, 110 00 Praha 1
zastoupená advokátem Mgr. Robertem Němcem, LL. M.
sídlem Jáchymova 2/26, 110 00 Praha 1

za účasti: **Tomáš B.**, narozený dne xxx
bytem xxx, xxx
zastoupený advokátem Mgr. Janem Dánou
sídlem Václavské náměstí 11, 110 00 Praha 1

o nahrazení rozhodnutí Finančního arbitra, k odvolání Tomáše B. proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 26. 8. 2019, č. j. 37 C 99/2018-211

takto:

- I. Zpětvzetí žaloby **se připouští**, rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 2, č. j. 37 C 99/2018 – 211, **se zrušuje** a řízení **se zastavuje**.
- II. Žalobkyně je povinna zaplatit účastníku Tomáši B. k rukám advokáta Mgr. Jana Dáni na náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů částku 30 798 Kč do 3 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

1. Pojišťovna se podanou žalobou domáhala, aby soud nahradil rozhodnutí Finančního arbitra č. j. FA/SR/ZP/903/2017-17 ze dne 31. 8. 2018 a č. j. FA/SR/ZP/903/2017-25 ze dne 11. 10. 2018. O podané žalobě soud I. stupně rozhodl rozsudkem ze dne 26. 8. 2019, č. j. 37 C 99/2018-211 proti kterému oba účastníci podali odvolání. Řízení o odvolání pojišťovny bylo pravomocně zastaveno (viz výrok II. usnesení č. j. 37 C 99/2018-258). Dne 12. 3. 2020 vzala pojišťovna žalobu v plném rozsahu zpět, jelikož došlo k převodu pojistného kmene z Pojišťovny Patricie a. s. na Generali Českou pojišťovnu a. s. a žalobkyně není aktivně legitimována k vedení řízení.
2. Účastník Tomáš B. uvedl, že z vážných důvodů se zpětvzetím žaloby podané pojišťovnou nesouhlasí. Upozornil, že v řízení podle části páté o. s. ř. soud rozhoduje o původním návrhu na zahájení řízení před správním orgánem (§ 244 o. s. ř.), avšak v mezích, ve kterých se pojišťovna domáhala projednání sporu (§ 250f o. s. ř.). V tomto případě Finanční arbitr rozhodoval o nároku účastníka na vydání bezdůvodného obohacení z neplatné smlouvy. Pojišťovna podáním žaloby spor o nárok účastníka na vydání bezdůvodného obohacení opětovně otevřela. Tato skutečnost je vážným důvodem pro účastníka, aby ve sporu bylo pokračováno, tedy pro to, aby brojil proti zpětvzetí žaloby. Pojišťovna napadla výroky I., II. a IV. nálezu Finančního arbitra, přičemž ve výrocích I. a II. Finanční arbitr rozhodl o nároku účastníka na vydání bezdůvodného obohacení, tj. soud má ve smyslu § 250f o. s. ř. projednat návrh účastníka na vydání bezdůvodného obohacení. Účastník se domáhá, aby v mezích stanovených žalobou pojišťovny soud rozhodl ve smyslu ust. § 250j odst. 1 o. s. ř. jinak, než rozhodl Finanční arbitr. Rozhodnutí ve věci je

odpovědí na předběžnou otázku, zda je pojistná smlouva platná či nikoliv. Relevantní je vznesený nárok, tedy nárok účastníka na vydání bezdůvodného obohacení z titulu plnění z neplatného právního úkonu. Dohodou o převodu pojistného kmene nemohla povinnost pojišťovny vrátit bezdůvodné obohacení přejít na přebírající pojišťovnu, tedy na společnost Generali Česká pojišťovna a. s. Převzít dluh nelze bez souhlasu věřitele a účastník žádný souhlas nevyjádřil. Dohodou o převodu pojistného kmene nelze převést ani neplatnou smlouvu. Proto účastník trval na tom, že uvedl vážné důvody pro nesouhlas se zpětvzetím žaloby. Tím je skutečnost, že pojišťovna otevřela spor v rozsahu, který se účastníka týká, když jde o jím uplatněný nárok na vydání bezdůvodného obohacení. Dalším důvodem je veřejný zájem a otázka právní jistoty. Proto účastník požadoval, aby bylo rozhodnuto, že zpětvzetí žaloby není účinné.

3. Pojišťovna zejména namítala, že účastník měl stejně jako pojišťovna možnost napadnout nálezný Finančního arbitra žalobou podle části páté o. s. ř., avšak v zákonné lhůtě tak neučinil, přestože o této možnosti věděl a byl o ní Finančním arbitrem poučen. Protože účastník žalobu nepodal, předmětem řízení je pouze žaloba podaná pojišťovnou, v níž pojišťovna jasně vymezila předmět sporu. Pokud se pojišťovna rozhodla z jakéhokoli důvodu svoji žalobu stáhnout, nelze tvrdit, že tím účastník přichází o možnost projednat jím uplatněný nárok. Takového práva se účastník vzdal, když proti nálezu Finančního arbitra nepodal žalobu podle části páté o. s. ř. Účastník neuvedl žádné právně relevantní důvody pro nesouhlas se zpětvzetím žaloby podané pojišťovnou. Pojišťovna neučinila návrh na rozhodnutí o procesním nástupnictví, a proto není dán důvod pro to, aby se soud v tomto řízení zabýval převodem pojistného kmene. Je proto namístě, aby byl napadený rozsudek zrušen a řízení bylo zastaveno.
4. Došlo-li ke zpětvzetí návrhu za odvolacího řízení, tedy v době ode dne podání odvolání do vyhlášení (vydání) rozhodnutí, kterým se odvolací řízení končí, postupuje se podle ust. § 222a o. s. ř. Návrh (žaloba nebo jiný návrh na zahájení řízení) je vzat zpět za odvolacího řízení v případě, že již před tímto procesním úkonem bylo podáno proti rozhodnutí soudu I. stupně odvolání a že odvolací soud o odvolání dosud nerozhodl. Nesouhlasí-li ostatní účastníci řízení se zpětvzetím žaloby a důvody jejich nesouhlasu jsou vážné, je namístě, aby bylo rozhodnuto, že zpětvzetí žaloby není účinné. Jinak soud usnesením rozhodnutí soudu I. stupně zruší a řízení zastaví.
5. V tomto případě bylo řízení dle části páté o. s. ř. vyvoláno žalobou podanou pojišťovnou, v níž bylo požadováno, aby soud rozsudkem nahradil dotčené rozhodnutí Finančního arbitra, se kterým pojišťovna nesouhlasila. Obvodní soud pro Prahu 2 po provedeném řízení o žalobě pojišťovny rozhodl rozsudkem č. j. 37 C 99/2018-211. Poté, kdy proti rozsudku podal účastník odvolání a dříve, než o něm rozhodl soud odvolací, vzala pojišťovna žalobu v plném rozsahu zpět (srovnej podání ze dne 12. 3. 2020 na č. l. 247). V takovém případě je namístě postupovat podle § 222a o. s. ř. (§ 245), tj. o zastavení řízení (a popřípadě s tím spojeném zrušení rozhodnutí o věci) nebo o neúčinnosti zpětvzetí návrhu rozhoduje odvolací soud, jak je ostatně již zmíněno shora (srovnej též závěry uvedené v usnesení č. j. 29 Co 223/2020-274).
6. Odvolací soud ve smyslu ust. § 222a odst. 2 o. s. ř. posuzoval, zda zpětvzetí žaloby je účinné, tj. zda účastník nesouhlasí se zpětvzetím žaloby z vážných důvodů. To, že má vážné důvody, prokazuje ten, kdo se zpětvzetím nesouhlasí, tj. v tomto případě účastník.
7. Z tohoto hlediska je podstatné, že účastník Tomáš B. sám nepodal žalobu a nenavrhol, aby byl v soudním řízení podle části páté o. s. ř. znovu posuzován v plném rozsahu nárok, který uplatnil v řízení před Finančním arbitrem. Žalobu podala pouze Generali Pojišťovna a. s., nyní Pojišťovna Patricie a. s., která požadovala, aby soud rozhodl jinak ve smyslu ust. § 250j odst. 1 o. s. ř., než rozhodl Finanční arbitr, a to tak, že nároku účastníka nebude vyhověno. Meze

sporu byly dány žalobou, kterou uplatnila pojišťovna. Měl-li účastník též výhrady proti rozhodnutí Finančního arbitra, měl sám podat žalobu a tyto výhrady proti rozhodnutí Finančního arbitra v žalobě uplatnit. To však neučinil, a proto se v soudním řízení dle části páté o. s. ř. sám nemohl domáhat všeho, co uplatnil ve správním řízení, a měl pouze možnost reagovat na požadavky žalobkyně uplatněné žalobou. Účastník, který sám žalobu nepodal, se nemohl úspěšně domáhat toho, aby mu pojišťovna uhradila z titulu bezdůvodného obohacení částku 259 000 Kč, když rozhodnutím Finančního arbitra mu byla přiznána částka 3 468 Kč.

8. Odvolací soud zdůrazňuje, že měl-li účastník zájem na tom, aby soud opětně rozhodl ve věci, o níž dříve rozhodl správní orgán (tj. měl – li za to, že byl rozhodnutím správního orgánu dotčen na svých právech), měl sám žalobu podat, a tak vyvolat řízení podle části páté o. s. ř. v jím požadovaném rozsahu. K tomu však nedošlo.
9. Se zřetelem ke zjištění, že v tomto případě bylo zpětvzetí posouzeno jako účinné, odvolací soud rozsudek soudu I. stupně zrušil a řízení zastavil (§ 222a odst. 1 a 2 o. s. ř.).
10. Zbývá dodat, že zákon žalobci výslovně neukládá, aby zpětvzetí návrhu (žaloby) zdůvodnil. Důvody, které v tomto případě vedly k tomu, že žalobkyně vzala žalobu zpět, na shora uvedeném (a ustáleném) právním názoru odvolacího soudu nic nemění. Žalobkyně v tomto případě neučinila návrh ve smyslu ust. § 107a o. s. ř., a v odvolacím řízení tak bylo nadále jednáno se společností Generali Pojišťovna a. s. (nyní Pojišťovna Patricie a. s.).
11. Žalobkyně zavinila, že řízení muselo být zastaveno (vzala žalobu zpět), a proto je povinna nahradit účastníku Tomáši B. náklady řízení (§ 146 odst. 2 a § 245 o. s. ř.). Účastníku vznikly náklady v podobě odměny advokáta za 7 úkonů (převzetí zastoupení, vyjádření k žalobě, 2x účast na jednání, odvolání, vyjádření k odvolání, vyjádření ke zpětvzetí žaloby) po 3 100 Kč dle § 7 advokátního tarifu (21 700 Kč), dále paušální náhrady hotových výdajů advokáta ve výši 300 Kč za 7 úkonů (2 100 Kč), celkem 23 800 Kč + DPH 21% ve výši 4 998 Kč = 28 798 Kč. Kromě toho účastník uhradil soudní poplatek z podaného odvolání ve výši 2 000 Kč (viz pokladní doklad na č. l. 231). Celkem činily náklady účastníka v tomto řízení částku 30 798 Kč.

Poučení:

Proti tomuto usnesení lze za podmínek § 237 o. s. ř. podat dovolání k Nejvyššímu soudu ČR do 2 měsíců od doručení písemného vyhotovení usnesení prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 2. Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen odvolací soud (§ 239 o. s. ř.).

Praha 20. listopadu 2020

JUDr. Tomáš Vejnar v. r.
předseda senátu